1 VRAGEN STELLEN OM INFORMATIE TE HERKENNEN EN SELECTEREN

bv. Waar moet Roodkapje naartoe van haar moeder?

bv. Wat mag ze zeker niet doen als ze onderweg is naar grootmoeder?

2 VRAGEN STELLEN OM INFORMATIE TE ORDENEN VERBINDEN EN SAMENVATTEN

bv. Waarom stelt de wolf aan Roodkapje voor om eerst nog wat bloempjes te plukken voor grootmoeder?

3 VRAGEN STELLEN OM INFORMATIE TE BEOORDELEN

bv. Ben jij bang voor de wolf?

bv. Wat vind jij van dit sprookje?

4 NADENKEN OVER WOORD-BETEKENISSEN

*bv. het woord **"ecosysteem"***
= in de natuur zijn planten en dieren afhankelijk van elkaar om te overleven

5 VRAGEN BEDENKEN

6 TEKSTBEGRIP CONTROLEREN

Begrijp ik
wat ik gelezen heb?
Wat weet ik nog niet?

7 TERUGBLIKKEN EN HERLEZEN

8 SAMENVATTEN

Wat is de essentie uit de tekst?

1 VOORSPELLEN

bv. Wat zal er gebeuren als Roodkapje niet op het pad blijft?

2 VISUALISEREN

bv. Hoe ziet het bos eruit waar Roodkapje doorloopt?
Maak er een beeld van in je hoofd.

3 VOORKENNIS ACTIVEREN

bv. Wat weet jij over wolven?

4 VERRIJK WOORDENSCHAT

Maak gebruik van grafische modellen *bv. woordentrap*

heet
warm
koel
koud

bv. woordenparaplu: roofdier

vos wolf lynx leeuw tijger

TRANSFER

Lezen integreren
in andere leergebieden

3 VERGROOT DE KENNIS VAN DE WERELD

ecosysteem

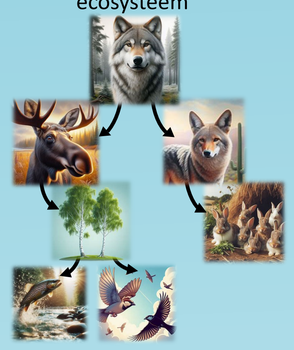

Toon foto's, filmpjes, informatieve boeken over het onderwerp:
*bv. "In 1930 waren alle wolven in Yellowstone Park verdwenen en stortte het park in. Toen 14 wolven uitgezet werden in 1995 herstelde het **ecosysteem** zich en bloeide het park weer op." Bron "Veertien Wolven" van Catherine Barr en Jenni Desmond*

4 PRAAT OVER BOEKEN

vraagkaartjes Aidan Chambers

INTERACTIE

bv.
- Wat snapte je niet?
- Wordt het verhaal verteld in de volgorde waarin de gebeurtenissen plaatsvinden?
- Kun je een spannend stuk noemen?
- Met welk personage voel je je het meest verbonden?

Leerlingen ontwikkelen een eigen leesvoorkeur.

3 HELP EEN PASSEND BOEK KIEZEN

- zorg voor een aantrekkelijke boekenhoek
- blijf op de hoogte van het actuele boekenaanbod
- varieer in genres, auteurs, ...
- organiseer boekenrestaurant, speeddate, mandjeslezen, boekenstoelendans...

2 MODEL DE LEESSTRATEGIEËN

Groeien in zelfstandigheid (GRRIM)

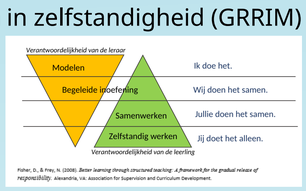

2 LEES VOOR

- voorlezen zonder onderbreken
- interactief voorlezen
- hardop denkend voorlezen
- herhaald voorlezen = lees hetzelfde prentenboek op verschillende manieren meerdere keren voor

1 MAAK VLOTTE LEZERS

Hou vol !

Creëer effectieve leestijd voor beginnende lezers
- voor
- koor
- duo
- zelf

} lezen

4 MAAK TIJD OM VRIJ TE LEZEN

Rooster dagelijks 20 min. leestijd in
bv. Kwartierlezen
LIST-lezen

00:20

Wie goed leest, graag leest.

GESPREKKEN VOEREN

WAAROM LEES IK DEZE TEKST?

- onder leiding van de leraar
- in groepjes
- per twee

LESDOEL

bv. Hoe loopt het af met Roodkapje?

LESDOEL

Doe iets met de informatie die je gelezen hebt.

bv. Uit een sprookje de belangrijkste informatie over het hoofdpersonage samenvatten.

FUNCTIONALITEIT

LERAAR IS EXPERT

STEL VRAGEN OP VERSCHILLENDE VERWERKINGSNIVEAUS

LEER LEESSTRATEGIEËN AAN

BIED ONDERSTEUNING

BEVORDER LEESMOTIVATIE

Stel hoge verwachtingen

Wees de helpende volwassene

TOsn1 Een schriftelijke boodschap verwerken

TOsn2 Voldoende vlot kunnen lezen om leeftijdsadequate teksten te begrijpen

Begrijpend lezen is ... *dieper graven in de tekst*

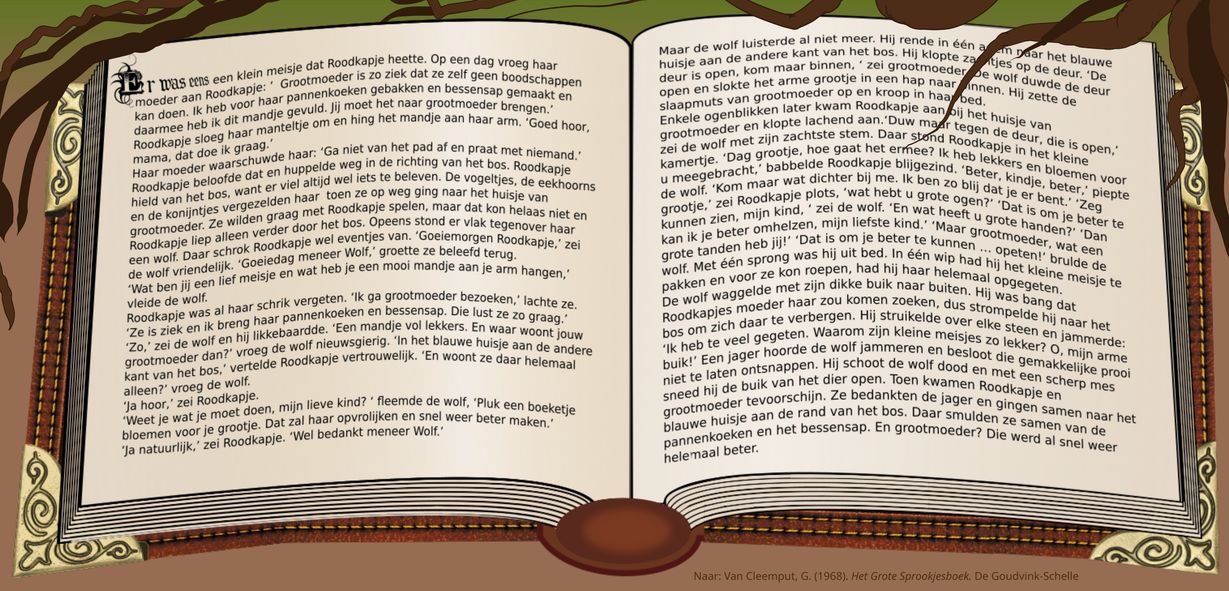

Er was eens een klein meisje dat Roodkapje heette. Op een dag vroeg haar moeder aan Roodkapje: ‘ Grootmoeder is zo ziek dat ze zelf geen boodschappen kan doen. Ik heb voor haar pannenkoeken gebakken en bessensap gemaakt en daarmee heb ik dit mandje gevuld. Jij moet het naar grootmoeder brengen.’ Roodkapje sloeg haar manteltje om en hing het mandje aan haar arm. ‘Goed hoor, mama, dat doe ik graag.’

Haar moeder waarschuwde haar: ‘Ga niet van het pad af en praat met niemand.’ Roodkapje beloofde dat en huppelde weg in de richting van het bos. Roodkapje hield van het bos, want er viel altijd wel iets te beleven. De vogeltjes, de eekhoorns en de konijntjes vergezelden haar toen ze op weg ging naar het huisje van grootmoeder. Ze wilden graag met Roodkapje spelen, maar dat kon helaas niet en Roodkapje liep alleen verder door het bos. Opeens stond er vlak tegenover haar een wolf. Daar schrok Roodkapje wel eventjes van. ‘Goeiemorgen Roodkapje,’ zei de wolf vriendelijk. ‘Goeiedag meneer Wolf,’ groette ze beleefd terug.

‘Wat ben jij een lief meisje en wat heb je een mooi mandje aan je arm hangen,’ vleide de wolf.

Roodkapje was al haar schrik vergeten. ‘Ik ga grootmoeder bezoeken,’ lachte ze.

‘Ze is ziek en ik breng haar pannenkoeken en bessensap. Die lust ze zo graag.’

‘Zo,’ zei de wolf en hij likkebaardde. ‘Een mandje vol lekkers. En waar woont jouw grootmoeder dan?’ vroeg de wolf nieuwsgierig. ‘In het blauwe huisje aan de andere kant van het bos,’ vertelde Roodkapje vertrouwelijk. ‘En woont ze daar helemaal alleen?’ vroeg de wolf.

‘Ja hoor,’ zei Roodkapje.

‘Weet je wat je moet doen, mijn lieve kind? ‘ fleemde de wolf, ‘Pluk een boeketje bloemen voor je grootje. Dat zal haar opvrolijken en snel weer beter maken,’

‘Ja natuurlijk,’ zei Roodkapje. ‘Wel bedankt meneer Wolf.’

Maar de wolf luisterde al niet meer. Hij rende in één a[illegible] naar het blauwe huisje aan de andere kant van het bos. Hij klopte za[illegible]tjes op de deur. ‘De deur is open, kom maar binnen, ’ zei grootmoeder. De wolf duwde de deur open en slokte het arme grootje in een hap naar [illegible]innen. Hij zette de slaapmuts van grootmoeder op en kroop in haar [illegible]bed.

Enkele ogenblikken later kwam Roodkapje aan[illegible]bij het huisje van grootmoeder en klopte lachend aan.‘Duw maar tegen de deur, die is open,’ zei de wolf met zijn zachtste stem. Daar stond Roodkapje in het kleine kamertje. ‘Dag grootje, hoe gaat het ermee? Ik heb lekkers en bloemen voor u meegebracht,’ babbelde Roodkapje blijgezind. ‘Beter, kindje, beter,’ piepte de wolf. ‘Kom maar wat dichter bij me. Ik ben zo blij dat je er bent.’ ‘Zeg grootje,’ zei Roodkapje plots, ‘wat hebt u grote ogen?’ ‘Dat is om je beter te kunnen zien, mijn kind, ’ zei de wolf. ‘En wat heeft u grote handen?’ ‘Dan kan ik je beter omhelzen, mijn liefste kind.’ ‘Maar grootmoeder, wat een grote tanden heb jij!’ ‘Dat is om je beter te kunnen ... opeten!’ brulde de wolf. Met één sprong was hij uit bed. In één wip had hij het kleine meisje te pakken en voor ze kon roepen, had hij haar helemaal opgegeten.

De wolf waggelde met zijn dikke buik naar buiten. Hij was bang dat Roodkapjes moeder haar zou komen zoeken, dus strompelde hij naar het bos om zich daar te verbergen. Hij struikelde over elke steen en jammerde: ‘Ik heb te veel gegeten. Waarom zijn kleine meisjes zo lekker? O, mijn arme buik!’ Een jager hoorde de wolf jammeren en besloot die gemakkelijke prooi niet te laten ontsnappen. Hij schoot de wolf dood en met een scherp mes sneed hij de buik van het dier open. Toen kwamen Roodkapje en grootmoeder tevoorschijn. Ze bedankten de jager en gingen samen naar het blauwe huisje aan de rand van het bos. Daar smulden ze samen van de pannenkoeken en het bessensap. En grootmoeder? Die werd al snel weer helemaal beter.

Naar: Van Cleemput, G. (1968). *Het Grote Sprookjesboek.* De Goudvink-Schelle

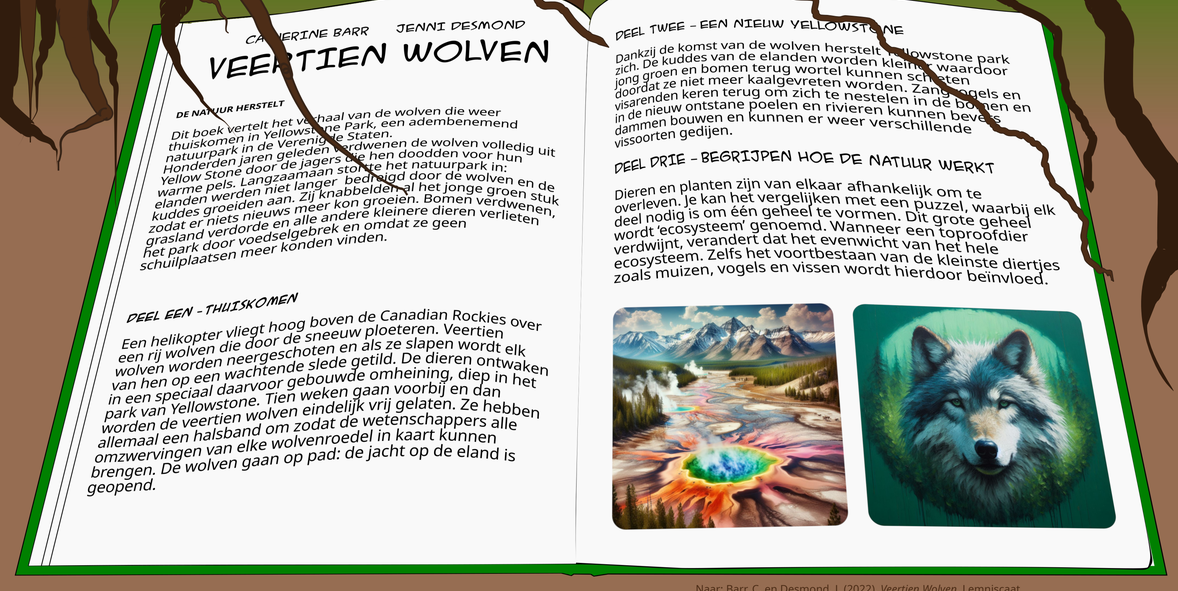

CATHERINE BARR JENNI DESMOND

VEERTIEN WOLVEN

DE NATUUR HERSTELT

Dit boek vertelt het verhaal van de wolven die weer thuiskomen in Yellowstone Park, een adembenemend natuurpark in de Verenigde Staten.
Honderden jaren geleden verdwenen de wolven volledig uit Yellow Stone door de jagers die hen doodden voor hun warme pels. Langzaamaan stortte het natuurpark in: elanden werden niet langer bedreigd door de wolven en de kuddes groeiden aan. Zij knabbelden al het jonge groen stuk zodat er niets nieuws meer kon groeien. Bomen verdwenen, grasland verdorde en alle andere kleinere dieren verlieten het park door voedselgebrek en omdat ze geen schuilplaatsen meer konden vinden.

DEEL EEN – THUISKOMEN

Een helikopter vliegt hoog boven de Canadian Rockies over een rij wolven die door de sneeuw ploeteren. Veertien wolven worden neergeschoten en als ze slapen wordt elk van hen op een wachtende slede getild. De dieren ontwaken in een speciaal daarvoor gebouwde omheining, diep in het park van Yellowstone. Tien weken gaan voorbij en dan worden de veertien wolven eindelijk vrij gelaten. Ze hebben allemaal een halsband om zodat de wetenschappers alle omzwervingen van elke wolvenroedel in kaart kunnen brengen. De wolven gaan op pad: de jacht op de eland is geopend.

DEEL TWEE – EEN NIEUW YELLOWSTONE

Dankzij de komst van de wolven herstelt Yellowstone park zich. De kuddes van de elanden worden kleiner, waardoor jong groen en bomen terug wortel kunnen schieten doordat ze niet meer kaalgevreten worden. Zang[illegible]ogels en visarenden keren terug om zich te nestelen in de bomen en in de nieuw ontstane poelen en rivieren kunnen bevers dammen bouwen en kunnen er weer verschillende vissoorten gedijen.

DEEL DRIE – BEGRIJPEN HOE DE NATUUR WERKT

Dieren en planten zijn van elkaar afhankelijk om te overleven. Je kan het vergelijken met een puzzel, waarbij elk deel nodig is om één geheel te vormen. Dit grote geheel wordt ‘ecosysteem’ genoemd. Wanneer een toproofdier verdwijnt, verandert dat het evenwicht van het hele ecosysteem. Zelfs het voortbestaan van de kleinste diertjes zoals muizen, vogels en vissen wordt hierdoor beinvloed.

Naar: Barr, C. en Desmond, J. (2022). *Veertien Wolven.* Lemniscaat